

tidligere for en meget lav Priis, som rigtig nok nu er blevet noget forhøjet, men dog ikke er den gangbare Priis, har solgt Træer paa denne Frugttræskole, og til samme Tid har nægtet Gartnerne at kjøbe dem. Jeg erkjender, at denne Anstalt i Principet kan have Adskilligt imod sig, men, saalænge Frugttræskolen dog af de anførte Grunde skal bestaae, vil det gjorte Forslag være hensigtsmæssigt, og naar Omstændighederne, saaledes som Regjeringen antager, gjør det ønskeligt at beholde den, saa bør den bestyres paa en Maade, at den ikke skader Concurrencen. Endeligen er det ogsaa hensigtsmæssigt, at de faste Ansættelser bortfalde, saaledes som Udvalget har foreslaaet. Jeg skal i Genhold hertil i det Hele slutte mig til Udvalgets Indstillinger.

Tscherning: Jeg er dog bange for, at man har taget noget feil, naar man har meent, at ialmindelighed have Gartnerne ved de kongelige Haver været kongeligt ansatte. Der er adskillige af denne Art Ansættelser, om hvilke Ingen kan sige, om de ere kongelige eller ikke, men efter den strengere Bestemmelse af kongelig Ansættelse var der saa, som vare kongeligt ansatte. Derimod fandtes der endee, som vare kongeligt ansatte af en anden Grund, nemlig, fordi de tillige vare Slotsforvaltere. Det har ikke været usædvanligt ved adskillige kongelige Haver og Slotte, at Gartnerne tillige vare Slotsforvaltere, og som Slotsforvaltere vare de da kongeligt ansatte. Denne Maade at gjøre Gartnere til kongeligt ansatte Embedsmænd i den Betydning, dette Forslag tager det, er ikke fra en tidligere Tid. Den er ny, og den er ikke heldig; thi det er ikke heldigt at være bunden i denne Retning.

Ordføreren: Jeg troer vist, at den ærede Taler fejler. De hidtilværende Gartnere ved de kongelige Haver have ialmindelighed havt kongelig Ansættelse. Saaledes foreligger her et Actstykke, som angaaer Gartneren ved Bernstorffs Have, og herefter har han havt kongelig Ansættelse, og det har været almindeligt ved de kongelige Haver, at Ansættelsen har været kongelig.

Indenrigsministeren: Det er ganske rigtigt, som den ærede Ordfører har anført, og det forholder sig ligesaa ved Marienlyst. Jeg

vil gjerne indrømme, at disse Embedsmænd kunne være Slotsforvaltere tillige, men det lader sig ikke afgjøre, at det er som Slotsforvaltere, at de have kongelig Ansættelse. Ved Rosenborg Have har Gartneren ogsaa havt kongelig Ansættelse.

Ordføreren: At vi havde forstaaet Udtrykket i den ærede Forslagsstillers Forslag „øvrige Statshaver“, som indbefattende tillige „Frugttræplanteskole“, ligger deri, at denne allerede er indbefattet i „Haver“ i § 1. Den hører til de Haver ved Frederiksberg Slot, der efter § 1 skulle betragtes som Statsejendom. Jeg troede iøvrigt, at den ærede Forslagsstillers Interesse for Landboerne havde ført ham til at understøtte Forslaget om, at Frugttræplanteskolen maatte bibeholdes i nogle Aar. Det forholder sig nemlig ingenlunde saaledes, som af ham blev gjort gjældende, at Frugtturen paa de Steder i Landet, hvor den har udviklet sig, er udviklet af Gartnere uden Hjælp af større Intelligents og større Formuenhed (Tscherning: Det har jeg ikke sagt!). Hvad enten vi see hen til de Steder i Slesvig, hvor Frugtturen især er udviklet, eller til det sydligere Sjælland, saa kan man aldeles bestemt paavise de Mænd, der ved deres Midler og Kjærlighed for denne Sag meget væsentligt have fremmet denne Cultur. Jeg beklager, at det tredie Medlem af Comiteen ikke er tilstede idag; thi der er fra hans Side netop i de mindre Landbrugeres Interesse lagt megen Vægt paa at bibeholde Frugttræplanteskolen ved Frederiksberg. Hvis den bibeholdes, vil det vise sig, om Regjeringen formaaer at bringe denne Skole til at afhjælpe de Savn, vi længe have følt i Frugttræavl. Kan den det, saa kan den bortforpakte den; kan den ikke i saa Aar gjøre det, da kan Regjeringen ligeledes bortforpakte den. Men Sagen er af den Natur, at man maa overlade Regjeringen fri Raadighed i saa Henseende. Ansættelsen af en Pomolog er et Forslag, der er opført i Regjeringsudkastet, men iblandt de flere Indskrænkninger, som Udvalget har foreslaaet, og som den ærede Indenrigsminister har tiltraadt, findes ogsaa den, at der ingen saadan Post skulde oprettes, idet en dygtig Gartner meentes at være tilstrækkelig.